№ 184.
D. 5. Sierpnia.
PIĄTEK.
ROK 1825.

KURJER Warszawski

WSPOMNIENIA
Wprowadzenie XX. Piiarów do Piotrkowa 1673.

NOWOŚCI WARSZAWSKIE.

Zaczęto iuż roboty około obwarowania lewego brzegu *Wisły* pod *Warszawą*, począwszy od magazynu murowanego na *Solcu* aż do *mostu*. Podług planu zatwierdzonego przez N. PANA cały brzeg wyłożony będzie ciosowym *kamieniem*. Wykopano rów tuż przy Wiśle, wał chroni robotników od rzeki której wody są teraz blizko o 5 łokci wyższe od poziomu robót; śruba *Archimedesa* pompuie ciągle wodę z rowu do Wisły, 4 kafary biią pale na których blizko łokieć pod najniższym stanem wody mur założony będzie; kafary maią tak łatwy *mechanizm* że przy iednym praacuie tylko 6 więźniów; koła tych kafarów lane w fabryce *Evansa*; Baby ważą 18 cetnarów, pale iednak idą tak głęboko że tylko ieden przez dzień wbity być może, liczba kafarów będzie do 100 pomnożona. Na lądzie wystawiono *młyn* w którym ogromne koła walcowe, z żelaza, mielą *tras* który do murowanie w wodzie użyty będzie. Wisłą iuż na ten cel przybyło mnostwo kamieni ciosowych. Roboty są pod kierunkiem W. *Urbańskiego* Jnżyniera i Profe: Uni: Warsz: który pierwszy plan podał. (M.)

Zbiór celniejszych gmachów M. S. Warszawy z natury zdjętych przez L. *Schmidtner* w *Munich*. *Architektura* budowy Kościołów, zamykaiąca 4 proiekta Kościołów parafjalnych różnej wielkości w 9 ciu tablicach, przez W. P. *Ajgnera* Budowni: Jlnego Rządo: wydane 1825 r. oraz *Teorja* rysowania Gór i wzory rysowania Mapp, przez J. *Kolberga*, iakoteż *Kaligrafja* ostatniej i poprawnej edycji, przez *L. Oleszczyńskiego*, również i litografowany przez P. *Brudera*, *Karlsbad Warszawski* czyli ogród Jnstytutu sztucznych wód Mineralnych; nabyć tego można przy ulicy Senatorskiej pod Nr 496 w handlu A. *Dal Trozzo*.—

Numer 20 *Rozrywek dla Dzieci* wyszedł zdruku; znajduie się w nim nader interesuiący początek *Listów Franciszki z Korwinów Krasińskiej*, które doniosą wiele ciekawych szczegółów z lat 1759 i następnych.

Podziękowanie.— Tobie szanowny i niezmordowany wswych gorliwych i nieoszczędzaiących pracach *Doktorze Dybku*, składamy publicznie winne podziękowanie za zdjęcie naszej 80 letniej Matcę, *Katarakty* która po długo trwaiącej ślepocie i bez żadnej nadziei, opuszczona od wielu, przez ciebie do zupełnego wzroku najszczęśliwiej przyprowadzoną została. Oby cię Wszech Władny długo zachował, ażeby i inni nieszczęśliwi, w cierpieniach podobnej pomocy doznali, a wdzięczność naszą dla ciebie aż do grobu zachowamy.

Bogdaszewscy.

Wczorajszy Balecik *Swięto Żniwa* nowo ułożony przez J Pannę *Mierżyńskę*, powszechnie się podobał, tak dla gustownie ułożonych *tańców* i *grupp* iakoteż przyiemnej *muzyki*. Autorka została zaszczycooną przy-

wołaniem.

Do Księgarni A. *Brzeziny* nadeszły z *Paryża* następuiące dziełka do nauki i zabawy dla *Dzieci*, na pięknym papierze w ozdobnej oprawie i z rycinami które kilkanaście razy zmienić można; dla *Chłopców* pod tytułem *Justin ou le jeune étourdi*, cena złp: 16; dla *Dziewcząt* zaś *Annette ou la petite orpheline*, cena zł: 16. *Journal de Christine*, cena zło: 18.

Niżej podpisany uwiadamia, iż w przyszłą *Niedziele* danym będzie *Faierwerk* w ogrodzie *Czyste* zwanym. Oraz uwiadamia że można dostać gotowych *Faierwerków* za pomierną cenę pod Nr 1332 przy ulicy S. Krzyskiej. — Adam *Wesołowski.*

Kurjer Litewski donosi z *Toropca* w Gubernai *Pskowskiej*, że d. 2 z.m. po upałach nieznośnych, nastąpiła tam okropna burza. O godzinie 6tej wieczorem chmury gęste ze strony północno-wschodniej, pędzone gwałtownym wiatrem, który gruchotał i wywracał *dachy*, *parkany* i *drzewa*, zebrały się gromadnie nad miastem i okolicami; *deszcz* lał potokami, a wkrótce ziemia pokryła się gradem, który dochodził wielkości *gołębiego iaia*; w tymże czasie na ieziorze *Solamin* powstała *trąba wodna*, która wierzchołkiem swoim dosięgała *obłoków*! Podczas tego *fenomenu*, pierwszy raz tam widzianego, wody ieziora wyparte zostały ku brzegom. We 3 kwadranse burza ustała i słońce oświeciło pole spustoszenia; wszystkie ogrody w mieście do szczętu zniszczone, a w wielu wsiach okolicznych cała nadzieia plonów tegorocznych zginęła. —

NOWOŚCI ZAGRANICZNE.

z Paryża.

We *Francji* coraz bardziej dokuczaią nadzwyczajne *upały*, władze *Duchowne* wydały polecenie aby po wszystkich Kościołach odprawiano *Msze SS.* na uproszenie o *Deszcz*. *Król* wydał wyrok ustanawiaiący *Szkołę centralną wyższych nauk Duchownych.* — Sąd Królewski w *Paryżu* skazał na półroczne więzienie *Jubilera* który przedał białe *kamienie brezylskie* iako *dyamenty*. — Więcej niż 50 rozmaitych *Poetów* napisało *Ody*, *Hymny*, *Pieśni* etc: z powodu Koronacji *Karola X.* wszystkie te wiersze teraz wyjdą z druku w iednym tomie.—Kontr Admirał *Duplesis* skaleczony przez *Psa wściekłego*, po okropnych *konwulsjach* zakończył życie. Jego *Konwulsje* tak były gwałtowne że nikt nieśmiał do chorego przystąpić, iednak *Duchowni* zostawali przynim do ostatniej chwili. — (NB. w wczorajszym *Kurjerze*, na stronnicy 847 pod artykułem z *Paryża*, po słowach „aby złożyli przepisaną przysięgę dla Oficerów" dodać należy „i liczą starszeństwo przed Adjutantem etc")—Gazety *Londyńskie* donoszą że Minister *Kannig* coraz dotkliwszych doznaie boleści z *podagry*.— w *Jrlandji* dosyć iest spokojnie, ciągle trwaią narady o *Katolikach*. — Bardzo iest ciekawem zjawiskiem w *Londynie* niedawno przywieziony *Naczelnik* iednego z dzikich pokoleń *nowej zelandji*; przyczepił się on do okrętu *Angielskiego* wzywaiąc pomocy na ukaranie swego sąsiada, który wymordował iego całą rodzinę, a czaszki zamordowanych używał za szklanki do napoiu. Ten odległy Cudzoziemiec iest nadzwyczajnie silny, wysoki na 5 stóp i 10 cali; ieśli się z kim wita, to swym *nosem* mocno przyciska *nos* cudzy. *Anglicy* chętnie składaią broń rozmaitą na podbicie owego sąsiada.

Od Granic Tureckich.

Potwierdza się z *Smirny* że *Grecy* zabrali *Turkom* korwetę składaiącą się z 24 armat, niemniej iż tam wyprawiaią teraz *Turcy* flotylle

z amunicją, która ma wkrótce wypłynąć pod Eskortą fregaty *Tureckiej* do odnogi morskiej *Lepantu.*—Według niezawodnych wiadomości miał *Jbrahim Basza* wstrzymać swój korpus udaiący się ku *Trypolizie*, gdyż iest za słabym aby mógł napaść na wojsko *Greckie.*—Armja *Moreotów* wzmacnia się teraz co raz bardziej i wkrótce zaczepnie przeciw *Turkom* działać będzie.—Pewny *Anglik* donosi między innemi w swoim liście z *Zante* d. 21 Czer: że *Kollokotroni* iest tylko iedynym z Wodzów *Greckich*, który może dowodzić *Grekami* bez karności wojskowej. w Czasie gdy ów *Anglik* przeieżdzał przez *Moreę*, znalazł tylko *Kobiety*, *Starców*, *Dzieci* i kilku *Xięży*, bo wszyscy *Męžczyzni* udali się pod chorągwie *Kollokotroniego*, co dowodzi iż ma wielkie zaufanie u narodu *Greckiego* który go nazywa swoim *Ojcem* i *dawnym przyiacielem.* — w *Trypolizie* zbiera się teraz wojsko *Greckie* które iuż liczy do 14,000 uzbroionych ludzi.— *z Niemiec.*

Brat Cesarza *Austrjackiego* Arcy Xże *Rudolf*, *Kardynał*, *Arcy-Biskup Ołomuniecki* przybył do *Wiednia.* — Od dawnego czasu niebyło słychać o byłym Jenerale Neapolitańskim *Pepe*, donoszą teraz że się znajduie w *Bruxelli* gdzie pod iego przewodnictwem odbyło się kilka narad, lecz gazety *Bruxelskie* niedonoszą wiakim celu te narady odbyte zostały.—D. 8 z.m. przez *Rzym* przechodziły 2 Bataljony wojska *Austrjac*: wracaiące z *Neapolu.* O j c i e c S: tym żołnierzom dał błogosławieństwo.—Do końca *Czerwca* przybyło do *Rzymu* na nabożeństwo *Jubileuszowe* Pielgrzymów 60.591, a Pielgrzymek 32,221. — Pod wsią *Linow* niedawno zabito *Ptaka* bardzo rzadkiego, to iest Egipskiego *Jbis*, którego nigdy w tych okolicach niewidziano.—Obecni w *Ostendzie* dwaj *Anglicy* założyli się o 1500 franków kto znich prędzej na czółnie przypłynie do *Gandawy.* Na ten cel kazali robić *czółenka* nader lekkie; świadkowie iechać będą konno brzegiem, a zegarki maią być opieczętowane w pudełku, aby nawet o *sekundę* niechybić. — We wsi *Spik* w *Badeńskiem*, tameczny Rolnik *Jan Hofhejn* d. 21 Czerw: obchodził 100 letnią rocznice swego życia, przyczem znajdowało się 7 iego *Dzieci*, 26 *Wnuków*, 60 *Prawnuków* i 1 *Praprawnuk.*— w *Werthejm* zawiązało się nader chwalebne towarzystwo złożone z *Obywatelek*, trudniące się wspieraniem *ubogich Panienek*, obmyślaiąc dla nich różne uczciwe zarobki i sposobiąc na dobre *gospodynie.* —w *Frankforcie* odebrano wiadomość że *iedwabne towary Liońskie*, co razbardziej upadaią w cenie.— Już tylekroć *Filozof Pitszaft* był więziony, wywożony, chwytany, etc. a przecież znowu przybył do *Hanoweru*, natychmiast go *Policja* wyprowadziła, udał się do pobliskiej wioski, gdzie przed tłumnie zgromadzonym Ludem zaczął swe zwykłe deklamacje o moralności, narzekaiąc i płacząc na nielitościwą *Policją* która go dręczy. w Kilka dni skrycie wrócił do *Honoweru*, a gdy go znowu *warta* miała wyprowadzać, zrzucił z siebie odzież i prawie nagi wymknął się spieszącdo *Xiążęcego pałacu* i wzywaiąc pomocy; wsadzono go w kosz, a póżniej do *Fiiakra* i wywieziono.—Król *Duński* przeznaczył 150 talarów nadgrody *Wieśniakom* nadbrzeża w *Jutlandji* którzy z gorliwością dali pomoc Ludziom z rozbitego okrętu *opatrzność*, a najgorliwszy z nich który naraził własne życie, ratuiąc nieszczęśliwych współbraci, ozdobiony został *Medalem honorowym.* — *Bankierowie Rotszyldowie* w kilku dniach zawarli układ o pożyczkę 24 milionów złp. dla rządu Wielkiego Xtwa *Hesko Darmsztackiego.*

— w Okolicach *Frankfortu nad menem* od 2 tygodni ciągle trwaią upały od 24 do 27 stopni, a przez ten czas ani kropla deszczu nie padła. *Drzewa* iakby w iesieni, są z liści ogołocone. Doktor *Fiszer* w *Kwarnenberg* (w Austrji) ogłosił na ten rok, iż przez całe lato będą niezmierne upały, co się w wielu mieysach sprawdziło; podług iego przepowiedni i *Jesień* będzie pogodna, a *deszcze* ledwo malutkie padać niekiedy maią. Obiecuie on *zbiór wina* nadzwyczaj obfity.

DONIESIENIA.

Uwiadomienie dla Szkół Woiewódzkich, Wydziałowych i Podwydziałowych. Ponieważ Wysoka Kommissja W. R. i O. P. raczyła dziełko przezemnie wydane, pod tytułem: „Wzory rysowania Mapp różnego rodzaiu, szczególniej dla użytku szkolnego” uznać za Elementarne; przeto ogłasza niniejszem, że takowego dziełka, Uczniowie dostać mogą w mieszkaniu moiem przy ulicy Krakow: Przedmi: w Pałacu Kazimierowskim w prawej oficynie, po zł: 3. Można także dziełka tego dostać w Składach Dal Trozza, Brzeziny i Kunigka, gdzie także znajduie się inne, Rysowników topograficznych interesuiące dziełko: Teorja rysowania gór podług Lehmana z 6ciu tablicami, po zło: 4 gr: 15. Upraszam Wiel: Rektórów na Prowincji, ażeby zechcieli zbierać należytość od Uczniow potrzebuiących Wzorów i prosto się do mnie adresować, ponieważ przy znaczney ilości (naymniej 20 Exem:) koszta transportu na siebie biorę. Kto kupi razem Exemplarzy 10, dostanie iedenasty bezpłatnie.— J. *Colberg* Professor w U.K.W.

☞ JPan Jan Szperling Piekarz, przy ulicy Marjensztadt Nr 2650 mieszkaiący, przedsięwziął teraz wypiekać R o g a l e, znane pod imieniem Wiedeńskich, po pięć groszy i po półtrzecia za sztukę, iakie pewnie Amatorom do śniadania podobać się będą, których nie tylko w mieszkaniu wyż wyrażonem, lecz oraz w pierwszych Kawiarniach, w domu Roeslera pod Nro 451, w Pałacu Olbromskich N. 460 przy ulicy Senatorskiej, przy Pałacu Potockich na Krak: Przedmi:, w Pałacu Saskim wchodząc do Ogrodu, w Pałacu Sułkowskich zwanym pod Nr. 1315 przy ulicy Nowy świat, przy rogu ulicy Rynek Nowego miasta i Freta, i w Oberży Podlaskiej pod Nr 585 przy Długiej, każdego czasu dostać można; nadto ma tenże oraz Chleb żytny stołowy z karolkiem Angielski zwany.

Bryka podróżna, mocna, lekka i wygodna; tudzież Bryczka gospodarska, są do sprzedania obok Poczty przy ulicy Koziej pod Nr 625, informacja u Pisarza.

☞ *Pozostała Wdowa po ś.p. Złotniku* Plewińskim *donosi Sza: Publi:, iż wtymże lokalu przy ulicy Nowo-Senatorskiej Nr 478 utrzymywać będzie wszelką robotę złotniczą, maiąc też Czeladź iak dawniej; przyjmuie wszelkie obstalunki roboty złotniczej w najnowszym Guście i za cenę umiarkowaną. Poleca się łaskawym względom Szanownej Publiczności.— Joanna P l e w i ń s k a.*

Niżej podpisany ma honor podać do publicznej wiadomości, iż dostanie u niego każdego czasu Atramentu chemicznego do znaczania Bielizny, i wszelkich wyrobów bawełnianych, niemniej iedwabnych. Ponieważ doświadczenie przekonało iż ten Atrament przez podpisanego w kraiu robiony równa się w dobroci angielskiemu, przeto posiada w dodatku tę zaletę iż za tańszą iest cenę przedawany iak angielski, przytem mam honor dodać iż otrzymałem nowy transport Szkieł do Okularów na słaby i krótki wzrok, oraz Maszyn fizycznych i chemicznych, niemniej matematycznych, iakoteż w tych przedmiotach wszelkich podejmuie się reperacji C. L. E h e s t a e d t w Biórze techniczuym Nr 477 przy ulicy Nowo-Senatorskiej.

Niezwłocznie wyieżdzaiący pocztą do Moskwy powozem o 4ch miejscach, życzy mieć wspólników podróży. Wiadomość u P. Luperyniego pod Żarłokiem na Podwalu. —

Panna dobrego prowadzenia, licząca lat 16, wydoskonalona w najpiękniejszem szyciu, oraz haftowaniu i innych robotkach pomniejszych Damskich, życzy sobie wejść w obowiązek za Pannę do Państwa czy to w Warszawie lub na Prowincją, wiadomość dalszą można powziąść przy ulicy Długiej w Kamienicy XX. Piiarów Nr 589 u Zegarmistrza.

Losy do 1wszej Klassy 28 Loterji Nr 9,918 całkowity, N 3,116, 3 155, 6,547, 6,559, pół losu, 8025, 8,397, pół losu, 11,009, 21,207, 21,266, 22,507, pół losu, 23,909 23,965, pół losu Cwierciowe, zaginęły, wygrana zatem iaka na powyższe losy paść może, prawym tylko właścicielom w moiej Kontrolli zapisanym, wypłacona będzie. A. W e r t h e j m. — Również Ner 21,977 pół losu, i Ner 4321 ćwierciowy, zaginęły.

Wczoraj zgubiono papiery służące Grzegorzowi Końskiemu, uprasza się znalazcy o oddanie do Pałacu Mokronoskich na Krakowskiem Przedmieściu.

Teatr. Jutro Kom: *Powrót Stanisława.* Koncert 7mioletniego *Krogulskiego* i Balet *Wesele Krakowskie*